

Listine o priznanju

Januarja so bile na gradu Bogenšperk podeljene listine o priznanju občine Litija organizacijam in posameznikom iz naše občine in zunaj nje. Listine je podelil predsednik občinske skupščine Jože Dernovšek, priložnostno slovesnost pa so s krajšim kulturnim programom popestrili tudi Zasavski rogisti, ki so z lovskimi rogovi ustvarili pristno vzdušje na Bogenšperku.

- Listine o priznanju občine Litija so prejeli:
1. SKUPNOST ZA CESTE SR SLO VENIJE za sodelovanje pri razvoju in modernizaciji cestnega omrežja v litijski občini
 2. LJUBLJANSKA BANKA - STANOVANJSKO KOMUNALNA BANKA za sodelovanje pri gradnji stanovanj v naši občini in realizaciji programa drugega občinskega samopriskpevka
 3. LJUBLJANSKA BANKA - GOSPODARSKA BANKA za sodelovanje pri gospodarskem razvoju litijske občine
 4. REGIONALNA ZDRAVSTVENA SKUPNOST LJUBLJANA za prispevek pri sofinanciranju novega zdravstvenega doma v Litiji
 5. ELMA TOZD ELEKTROMATERIAL ČATEŽ za postavitev obrata na Polšniku
 6. TOZD GRADMETAL LITIJA za uspešno izgradnjo novega zdravstvenega doma v Litiji
 7. DRUŠTVO LIKOVNIH SAMORASTNIKOV LJUBLJANA za popestritev kulturne ponudbe v naši občini (postavitev lesenih skulptur pred domom Tisje in osnovno šolo Litija)
 8. Marjan PAVLIHA iz LITIJE za aktivno udeležbo na zimskih olimpijskih igrah v Lake Placidu.

PRED POPISOM PREBIVALSTVA

Aprila se bomo popisali

Popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj bo v celi Jugoslaviji izveden od 1. do 10. aprila letos. Obsežne naloge občinskih popisnih komisij. V naši občini priprave na popis dobro potekajo. Podatki so uradna tajnost.

Zadnji popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj smo v Jugoslaviji izvedli leta 1971, to rej pred desetimi leti. Popisi so pri nas vsakih 10 let, o popisu pa je bil sprejet tudi poseben zakon (zvezni in republiški).

Priprave na popis so zelo obširne, saj izvedba te naloge nikakor ni enostavna. Tako kot v vseh drugih jugoslovanskih

občinah tudi v naši intenzivno potekajo priprave na popis. Občinska skupščina je imenovala posebno komisijo za popis, delo pri pridobivanju inštruktorjev, popisovalcev in pri pripravi celotne organizacije

popisa v naši občini pa je tudi že steklo.

Popis bo izveden od 1. do 10. aprila letos, zajel pa bo stanje na dan 31. 3. 1981 ob 24. uri. Popisani bodo vsi državljani SFRJ, vsa gospodinjstva in stanovanja. Popisani bodo tudi tuji državljani, ki stalno prebivajo v Jugoslaviji in osebe brez državljanstva.

IZ SIS ZA KOMUNALO

Kdaj bo voda v Cerkovniku

Ko smo imeli občani Litije in Šmartna zaradi nizkega vodostaja Save, konec januarja in v februarju, vodovodne pipe občansko priprete, so bile hiše v Cerkovniku (samo v visoki coni) kar 20 dni podnevi in ponoči brez vode.

Občani 10 in 15 hiš na vrhu Cerkovnika so zaradi tega vložili pritožbo na litijsko komunalno skupnost in Komunalo. K pritožbi jih je vzpodbudila tudi vest, da vprašanja normalne preskrbe Cerkovnika z vodo ne bo rešil niti novi vodovod iz Reka Gozda, s katerim je predvidena gradnja novega rezervoarja oz. cevovoda za v isoko cono.

Kmalu po pritožbi občanov Cerkovnika so delavci Komunale v Šmartnem odkrili tri večje napake na vodovodu, zaradi katerih je v oda iz cevi odtekala v zemljo. Vse napake je Komunala odpravila, tako da imajo sedaj občani visoke cone v Cerkovniku vodo tudi takrat, ko jo imajo druge hiše v Šmartnem. Komunala pa bo odslej tudi redno kontrolirala pritek vode do teh hiš v Cerkovniku in na podlagi ugotovitev ustrezno ukrepala. Če bodo tudi v bodoče težave z oskrbo vode, obstaja več možnosti za rešitev tega vprašanja. Prva je v vgraditvi dodatne črpalke za te hiše, druga - stalna in dokončna rešitev - pa bi bila v izgradnji nadrezervoarja v Cerkovniku, kamor bi voda pritekala iz glavnega cevovoda iz Reka Gozda. Možna pa je tudi tretja rešitev, in sicer izgradnja rezervoarja na Sitarjevcu in od tu napeljava novega cevovoda do visoke cone v Cerkovniku.

Ob takšnih nevarnostih pa se tudi samo po sebi postavlja vprašanje planiranja območij za stanovanjsko gradnjo. Prav gotovo bi lahko vsi tisti, ki strokovno pripravljajo predloge za zazidljiva zemljišča, pravočasno opozorili na možne posledice oz. težave, ki lahko nastopijo. Še posebno, če gre za življenjsko pomembne stvari za človeka kot so voda, zrak, hrup, promet itd.

Komisija za popis prebivalstva

Letos bo v celi Jugoslaviji spet popis prebivalstva, gospodinjstev in stanovanj. Za izvedbo te zahtevne naloge v naši občini je občinska skupščina imenovala posebno komisijo v sestavi:

1. Kotar Alojz (načelnik oddelka za notranje zadeve) - predsednik
2. Belko Vinko (načelnik geodetske uprave) - član
3. Vidmar Anica (statistik) - član
4. Gnezda Dušan (zavod za zaposlovanje) - član
5. Urbic Slavko (OK SZDL) - član
6. Mali Tatjana (oddelek za notranje zadeve) tajnik

IZ SKUPNOSTI ZA URESNIČEVANJE PROGRAMA III. OBČINSKEGA SAMOPRISPEVKA

CENE GRADNJE SO OBČUTNO ZRASLE

Izvršni odbor skupščine skupnosti za uresničevanje III. občinskega samopriskpevka se srečuje z velikimi težavami, saj cene gradbenih storitev nenehno rastejo. Prekritje strehe na šoli v Šmartnem od 2.800 tisoč v letu 1979, na 7.957 tisoč (brez opreme). Vrtec v Gabrovki od 3.731 tisoč v letu 1979 na 4.540 tisoč, tudi brez opreme.

Ob tako dragi gradnji, izvršnemu odboru seveda ni lahko delati. Vendar pa kljub težavam, išče najbolj racionalne poti pri uresničevanju programa III. občinskega samopriskpevka. Mnogi razgovori, tako s projektanti, kot bodočimi izvajalci in tudi uporabniki so vendarle prinesli nekatere dobre rešitve.

Na pretekli seji je izvršni odbor obravnaval tri objekte iz programa. Glede celotnega kompleksa Ježe je sklenil, da se idejni projekt vseh objektov še enkrat posreduje v strokovni pretres. Tako bo osnovna šola Litija kot bodoči uporabnik še enkrat podrobno obravnavala idejni projekt in se pri tem posvetovala tudi z Zavodom za šolstvo SR Slovenije. Bodoča šola na Ježi bo morala v celoti z adovoljiti tudi potrebam celodnevne šole, celoten kompleks pa tudi potrebam neposrednega

okolja (drugim uporabnikom). Tudi telesnokulturna skupnost Litija bo skupno z bodočimi uporabniki še enkrat obravnavala idejni načrt telesnokulturnega dela programa in izoblikovala eventuelne dodatne predloge. Tako bo idejni projekt temeljito pretresen in vsestransko strokovno obdelan pri bodočih uporabnikih. Po strokovni obravnavi bo idejni projekt Ježe še v javni razpravi, tako, da bo zares celovito in široko obravnavan.

Glede prekritja šole v Šmartnem, bo izvršni odbor predlagal skupščini, da sprejme ponudbo, po kateri bo šola dobila novo streho-dvokapnico - z a 7.957 tisoč din (brez opreme). Pod streho pa bosta še dve učilnici, dva kabineta, pionirska soba in večnamenski prostor. Tako bo tudi prostor pod streho racionalno izkoriščen. St. eho bodo

pričeli graditi letos spomladi, dela pa bi morala biti končana do pričetka pouka, torej do septembra letos.

Stanovanjski blok v Gabrovki, v katerem bo tudi 200 m2

velik otroški vrtec bodo pričeli graditi letos spomladi, dokončan pa bo 10 mesecev po pričetku gradnje. Izvajalec del bo Gradmetal iz Litije, vrtec pa bo stal 4.540 tisoč din brez opreme, za katero bo treba

odmeriti še približno 400.000 din.

Seja skupščine skupnosti bo konec februarja in bo obravnavala predloge izvršnega od-

UREDNIKOV STOLPEC

Zakaj težave?

Sedmo leto že teče, odkar smo uveljavili delegatski sistem kot obliko neposrednega odločanja na vseh ravneh in področjih. Pred sedmimi leti smo se - razumljivo - srečevali še z začetnimi težavami in pomanjkanjem izkušenj, po štirih letih pa smo v občini uspeli velik del organizacijskih slabosti delegatskega dela odpraviti, hkrati pa v vseh teh letih vnašali v delegatsko delovanje novo in boljše vsebino dela. Rezultati teh prizadevanj so vsekakor veliki, ne moremo pa tudi zanikati izreden napredek pri razvijanju samoupravljanja.

Vendar pa se včasih zaidi, kot da smo na začetku uveljavljanja delegatskih odnosov, ali pa, da je v tem mnogo premalo zavzetosti. Zadnja seja občinske skupščine v decembru, se je pričela skoraj eno uro kasneje, ker so najprej čakali, nato pa se iskali (po telefonu in osebno na domu oz. v tovarni) posamezne delegate. Tudi s sklepčnostjo skupščin SIS v zadnjem sklicu ni bilo nič boljše, bile so na robu sklepčnosti, ena pa je zasedala celo nesklepčna. O tem, kakšna je bila aktivnost tako „nalovljenih“ delegatov na sejah seveda ni treba dvomiti. Pa tudi sicer se dogaja, da prihaja do hudega malicnega delegatskega sistema, saj mnogi delegati priznajo, da so pred zasедanjem skupščin ne sestajajo, da se ne povezujejo s samoupravnimi organi in družbenopolitičnimi organizacijami, in da skratka prihajajo na seje tako kot včasih odločniki. Tega sicer ni moč trditi za vse delegate, za slabo polovico pa prav gotovo.

Takšni primeri se v bodoče prav gotovo ne bodo smeli ponoviti, saj je delegatski sistem navsezadnje naša temeljna vrednota in osnovno načelo našega samoupravljanja. Verjetno bi bilo potrebno ukrepati v dveh smereh. Prvič, da se poteka na zavest vsakega delegata in v vseh OZD in krajevnih skupnostih temeljito omeni stanje in sprejme ukrepe. To nalogo bi morale izvesti družbe nopolitične organizacije, tako občinske, predvsem pa tiste v OZD in krajevnih skupnostih. Ob tem bi bilo potrebno oceniti tudi vse - za delegatski sistem - zavržne momente, kot na primer, ko je delavcem onemogočeno opravljati delegatsko funkcijo, češ, da je najprej na vrsti delo, nato pa šele sestanki. To bi pomenilo ločitev samoupravljanja od dela in razvijanje tehnokratskih tendenc. Tudi obratne primere, ko posamezniki izkoriščajo delegatsko funkcijo za izostajanje z dela, bi bilo potrebno odpraviti. V vsakem primeru pa je treba delegatu omogočiti opravljanje delegatskih opravil, saj je možno njegovo eventuelno odsotnost v OZD pravočasno nadomestiti.

Drugič, pa bi se morali mnogo bolj zavedati, da je treba za delovanje delegatskega sistema uresničiti tudi nekatere druge pogoje. Če že imajo delegati v OZD ob sebi strokovne službe in administracijo, tega za krajevne skupnosti ne morem o trditi, saj so te delegacije prepuščene same sebi in nimajo pogojev za delo.

Delegati tudi že vseh sedem let zahtevajo drugačno gradivo (krajše, razumljivejše, manj formalno itd.) pa se pri tem še ni nič naredilo. Tudi ugotovitev, raziskave delegatskega sistema v letu 1979, da občani v delegaciji še ne vidijo tisto telo, ki bi lahko največ prispevalo k razrešitvi posameznega problema jezanimiva. Kako potem torej prihaja do odločanja?

Sprejem za jubilate in nagrajence

Predsednik občinske konference SZDL Litija Miro Kaplja je priredil sprejem za vse organizacije in društva v naši občini, ki so v lanskem letu praznovali obletnice svojega obstoja in čelovanja. Sprejemu so prisostvovali tudi posamezniki, ki so v lanskem letu prejeli visoka družbena priznanja zunaj naše občine. Miro Kaplja je v pozdravnem govoru poudaril izreden pomen delovanja družbenih organizacij in društev, vsem organizacijam in posameznikom pa je iskreno čestital ob obletnicah delovanja oziroma za sprejeta visoka družbena priznanja. Na sprejemu so nastopili tudi pevci litijske Lipe in Zasavski rogisti.

IZ MATIČNEGA URADA

Poroke, rojstva, smrti...

Meseca januarja se je na območju naše občine rodilo 15 otrok, od tega je 9 deklic in 6 dečkov.

Na Bogenšperku je bilo 11 porok, od tega 9 parov iz območja občine Litija in 2 para iz drugih občin.

Poročili so se:

Pe rme Pavel, strojni ključavničar iz Lupinice in Grm Jožica, kuharica iz Litije

Hauptman Anton, strojni kovač iz Vintarjevca in Rome Jožefa, delavka z Dvora pri Bogenšperku

Šeligo Marjan, študent iz Trebnjega in Jerin Jožica, uslužbenka iz Šentvida pri Stični

Požun Jože, vodovodni inštalater z Ustja in Vidovič Ivanka, šivilja iz Gaberja

Vučak Bojan, prodajalec iz Ljubljane in Zupančič Marija, prodajalka iz Zg. Hotiča

Strmljan Avgust, šofer iz Kresnic in Češek Milena, dijakinja iz Jablaniških Lazov

Turjan Bojan iz Ljubljane, prodajni referent in Kos Karolina, komercialist iz Ljubljane

Umrli v januarju 1981

Pavliha Ana, stara 73 let, iz Litije,
Kokalj Anton, star 78 let, iz Širmanskega hriba,
Potrpin Jožefa, stara 84 let, iz Konjšice,
Savšek Marija, stara 82 let, iz Tenetiš,
Vidic Viljemina Julijana, stara 57 let, iz Litije
Okrajšek Jože, star 68 let, iz Črnega potoka, stan. Nova gora,
Mrzel Alojz, star 73 let, z Ustja,
Verderber Jožefa, stara 80 let, iz Kočevja, umrla v domu TISJE
Setničar Franc, star 76 let, iz Kresnic, umrl v domu TISJE,
Bevc Alojz, star 67 let, iz Brezovega, umrl v Loki,
Bratuša Marija, stara 57 let, iz Ljubljane - Šiška, umrla v domu TISJE,
Vrtačnik Jožefa, stara 68 let, z Dol pri Litiji, umrla v domu TISJE,
Grum Antonija, stara 92 let, iz Volčje jame,
Elsner Alojz, star 28 let, iz Lupinice,
Adamlje Alojz, star 55 let, iz Pustega Javorja,
Sotlar Terezija, stara 74 let, iz Selc,
Kepa Marija, stara 58 let, iz Gornika, umrla v domu TISJE,
Kovačič Karolina, stara 58 let, iz Laz pri Gorniku, umrla v Ljubljani,
Meserko Betika, stara 61 let, iz Čateške gore,
Zagorel Jože, star 89 let, iz Brezovega, umrl v domu TISJE,
Voje Franc, star 72 let, z Moravške gore

J. Č.

Ocenjevali bomo trgovine

Uredniški odbor Glasila občanov je sprejel sklep o uvedbi nove rubrike, v kateri bomo posredovali podatke o založenosti trgovin.

Nekajkrat mesečno bo član našega uredniškega odbora pregledal vse samopostrežne trgovine v Litiji in Šmartnem, rezultate teh obiskov pa bomo objavili v našem časopisu.

Največja pozornost bo seveda posvečena osnovnim prehranbenim artiklom, kot so kruh, sladkor, olje, mleko, maščobe itd., evidentirali pa bomo

tudi pomanjkanje drugega blaga, ki ga ljudje potrebujejo npr. pralni praški.

S to akcijo Glasila občanov bomo skušali vzpodbuditi tako potrošniške svete v krajevnih skupnostih, kot tudi opozorili na pomanjkljivosti, ki se pojavljajo v oskrbi prebivalcev Litije in Šmartna. Z akcijo bomo pričeli marca letos.

PISMA BRALCEV

Gostinsko podjetje Litija

Pod tem naslovom se je kotar Alojz razpisal v Glasilu občanov št. 11 o načinu gospodarjenja v gostinstvu v naslednjih letih. Članek dolgoveži o različnih načrtih, med drugim tudi o gradnji novega hotela? To vse bi se spregledali, saj smo vajeni brati take spise, toda z dvema vrsticama je nehote vznemiril upokojevnice. Citiram vrstici: „Načrtujemo, da bi v prihodnjih letih razširili Jerebov hram...“ Mi, upokojevnice, smo se zelo razveselili našega doma, bili smo veseli, da bomo imeli mir v našem hramu, da bo tu red, res DOM UPOKOJENCEV, ne pa gostilna. Zato vas vprašam: Kdo si dovoli brez vednosti Društva upokojevnice programirati adaptacijo in s tem ogroziti nas, stanovalce? Kolikor

jaz vem, je Jerebov hram v praviljanju Društva upokojevnice, zato je nujno, da predsednik Društva skliče sestanek odbora, navzoči pa morajo biti vsi, ki so ogroženi, da zgubijo stanovanje.

Bilo bi dobro, da tudi vodstvo SOB Litija pokaže več zanimanja za starejše občane in jih kdaj tudi vpraša za mnenje pri takih in podobnih načrtovanih. Prav bi bilo, da se sposobne upokojevnice vključijo v različne odbore, saj bi s svojimi življenjskimi izkušnjami lahko koristno sodelovali in si s tem pomagali. Če bi pri tem načrtovanju sodeloval predstavnik upokojevnice, v tam članku gotovo ne bi bila omenjena adaptacija Hrama.

Volkar Terezija

KULTURA

Filmski kažipot

V marcu bo najbrž le švedski glasbeni film „ABBA“, ki ga bodo predvajali sredi meseca, privedel večje število zlasti mladih gledalcev; p red njim in za njim bodo zavrteli dve kavbojki: prva ima naslov „Beli bizon“, druga pa „Imenujem se Nobody“. Spored bo sklenil ameriški pustolovski film „Avto ubijalec“.

Film za praznik

Ob slovenskem kulturnem prazniku je Zveza kulturnih organizacij omogočila učencem litijske in šmarske šole brezplačen ogled slovenskega mladinskega filma „Nevidni bataljon“; na dveh predstavah se je zbralo nad 800 šolarjev z obeh osemletk.

Priprave na občinsko revijo

Prve dni februarja so se v Litiji zbrali predsedniki in zborovodje odraslih pevskih zborov. Na posvetu so se dogovorili o organizaciji III. občinske pevske revije, ki jo bodo posvetili Petru Jerebu ob 30-letnici skladateljeve smrti, izvedli pa naj bi jo v prvi polovici maja. Nato so spregovorili še o sodelovanju zborov na nekaterih večjih proslavah v domači občini, o nagrajevanju zborovodij, ki še vedno ni urejeno ter o financiranju amaterskih kulturnih skupin.

Ob prvi obletnici »Savskega glasa«

Šestega februarja je minilo leto dni, odkar so na Savi ustanovili moški pevski zbor „Savski glas“, ki ga vodi Franc Dobrun. Na nedavnem občnem zboru so ugotovili, da je imelo 15 pevcev v navedenem obdobju 84 vaj in 12 nastopov, največ na področju domače, krajevne skupnosti. Pevci so z lastnimi sredstvi ter ob pomoči častnih in podpornih članov kupili harmonij in enotne obleke. Tudi letošnji delovni program je obsežen; poleg sodelovanja na krajevnih prireditvah bodo peli na občinski in zasavski pevski reviji, obiskali Dom Tisje ter priredili več koncertov na Savi in okoliških krajih. V naslednjem letu bi radi kupili društvene obleke in okrepili svoje vrste z novimi člani.

Čitalniški večer na Vačah

KUD „Lipa“ Vače je priredilo ob obletnici Prešernove smrti že šesti čitalniški večer; začeli so ga domači šolarji, pevci moškega zbora in pesnica Anka Kolenc, osrednji del programa pa sta izpolnila basist Ladko Korošec in harmonikar Milan Stante. S svojim nastopom sta tako navdušila obiskovalce, da sta morala za zaključek dodati še eno narodno pesem. Ko sta se zahvaljevala za prvo pomladansko cvetje, ki so ga pod snegom nabrali vaški šolarji, sta Vačanom zaželela, da bi čimprej dobili prepotrebno dvorano za prireditve.

Monodrama na Bogenšperku

Zveza kulturnih organizacij Litija bo organizirala v Valvasorjevi knjižnici na Bogenšperku gostovanje prvaka ljubljanske Drame in igralca Poldeta Bibiča. V petek, 27. februarja, se bo ob 18. uri predstavil z monodramo J. Kislingerja „Debele zgodbe Petra Fuleža.“

»Razvalina življenja« v Štangi

KUD iz Velike Štange je v tekoči sezoni med prvimi dramskimi skupinami, ki so se občinstvu že predstavile. S pretežno mladimi igralci, od katerih so nekateri prvič na odru, so našturili Finžgarjevo dramo „Razvalina življenja“, uspešno so jo zaigrali doma, z njo pa nemaravajo tudi gostovati v drugih krajih naše in sosednjih občin.

Srečanje v Gabrovki

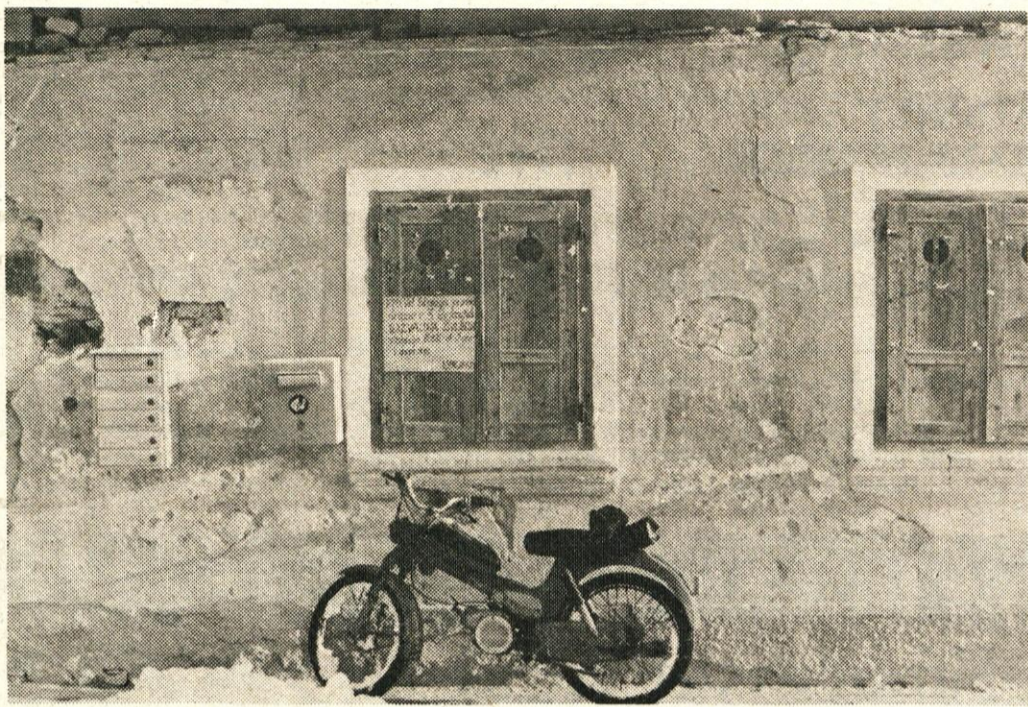
Na predvečer 8. februarja je v polni dvorani osnovne šole v Gabrovki, kjer je bila med poslušalci tudi polovica članov mešanega pevskega zbora „Poštar“ iz Ljubljane, potekalo prvo srečanje moškega zbora s Polšniki z domačimi pevkami KUD-a Fran Levstik. V začetku koncerta je skladatelj profesor Radovan Gobec odkril mozaike Frana Levstika, ki ga je ženskemu zboru iz Gabrovke podaril ob 150-letnici pisateljevega rojstva upokojeni ravnatelj Franc Kolar iz Celja. Oba zbora delujeta pet let, Polšničani so zapeli pod vodstvom Ivana Fojkarja, ženski zbor pa vodi v tekoči sezoni Marjeta Kralj. Obiskovalci, med katerimi so bili tudi ugledni predstavniki družbeno-političnega življenja, so z zadovoljstvom pozdravili odločitev KUD-a iz Gabrovke, ki je dolgoletni pevki in igralci Zori Jakopič podelil diplomu o imenovanju za svojo častno članico. Gabrovške pevke bodo Polšničanom vrnile obisk čez mesec dni.

Letni koncert

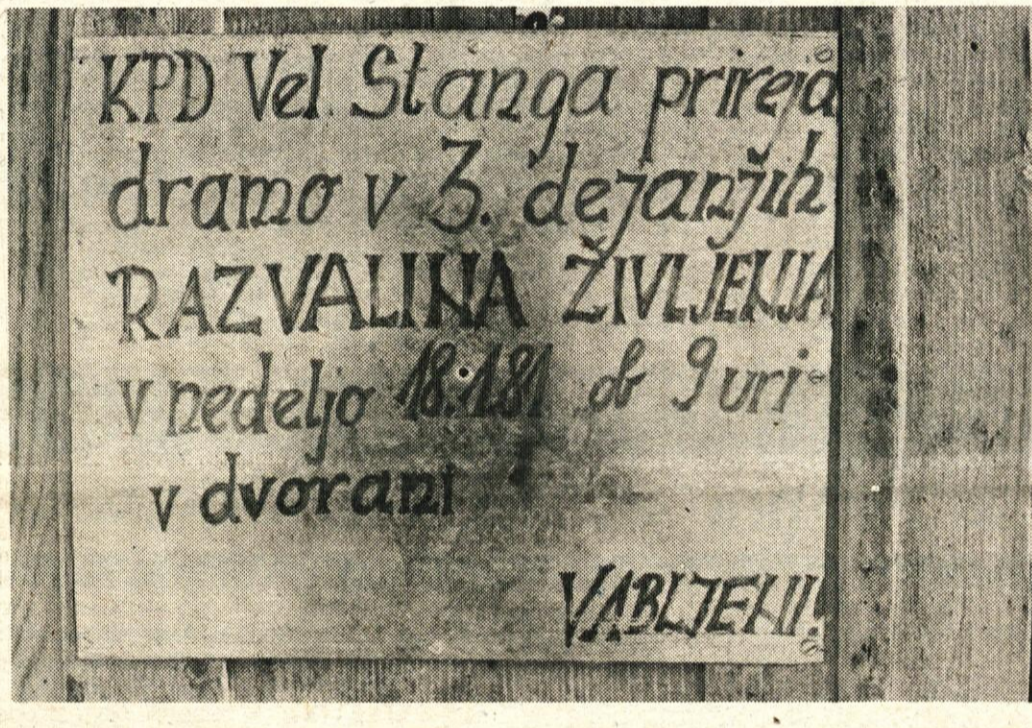
V dvorani na Stavbah je bila sredi februarja osrednja občinska prireditev v počastitev kulturnega praznika in obletnici Kardejeve smrti; s celovečernim koncertom se je predstavil Sindhikalni pihalni orkester iz Litije, ki ga vodi Jože Dobravec. Kot gostja je sodelovala sopranistka Dragica Čarman iz Ljubljane. Med posameznimi skladbami pa smo lahko prisluhnili odločkom iz življenja in dela prezgodaj umrlega revolucionarja Edvarda Kardeja.

B. Ž.

ZAKAJ TAKO?

Tale plakat v Štangarskih Poljanah ne bi bil nič posebnega, če ne bi bil – verjeli ali ne – iz pločevine! Štangarji so se kar naprej pritoževali, da jim v dolini – v Štangarskih Poljanah – vsak plakat za njihovo igro raztrgajo. Pa so se štangarski fantje znašli, in naredili plakat iz – pločevine. Tega pa jim v dolini niso mogli raztrgati.

PSIHOLOG SVETUJE

Strah pri otroku

Otrok se rodi zelo nebogljen in po tem smo ljudje edini med živimi bitji. Do samostojnosti pridemo po dolgotrajni poti nejasnosti in prav zato ima strah v otrokovem razvoju velik pomen. Otrok je čustveno zelo občutljiv in ranljiv in strah je lahko pokazatelj duševnih in telesnih motenj.

Strah je v razvoju otroka nekaj normalnega, saj se v določenem starostnem obdobju pojavlja v določeni obliki pri vseh otrocih, vendar zato za otroka ni nič manj boleč. Običajno otrok ta strah premaga z igro, s pomočjo staršev, pravljič, prek svojih plišastih prijateljev ipd. Dojenček se zelo boji, da bi ga mati zapustila. Počasi spozna, da je ta strah odveč, saj se mati vedno vrača k njemu. Ob vstopu v vrtec ali v šolo ta strah ponovno zažari in muči otroka, prav tako pa tudi ob rojstvu sorojenca ali ločitvi staršev. Bolj ko je otrok samostojen, prej in lažje bo ta strah premagal.

Močan strah se pri otroku pojavi tudi v obdobju, ko ga navajamo na čistost. Če so starši prestrogi, ima to lahko daljnosežne posledice, ker bo otrok otrpnil in odpovedal ob vsaki strožji zahtevi v šoli ali kasneje

v službi. Pomagajo igre z vodo, peskom, plastelinom, barvanje s prsti.

Otrok doživlja še celo vrsto prirojenih strahov, veliko pa jih otroku vcepijo njegovi vzgojitelji. Kadar je potrebno, da otroka obvaruje pred nevarnostjo, je to koristno, npr. strah pred prometom na cesti, strah pred nevarnimi živalmi, strah pred višino ipd. Norobe pa je, če otroka strašimo pred običajnimi ali celo nujnimi stvarmi, kot so npr. spanje, zdravnik, učitelj, miličnik ipd.

Strah, ki otroka dolgo muči, lahko močno zavira njegov normalen razvoj. Strah je čustvo, ki se odraža v otrokovem vede-

nju in v delovanju življenjsko pomembnih funkcij. Zaradi strahu se spremeni bitje srca, krvni obtok, dihanje, presnavljanje, krčenje mišic. Če vse to traja dalj časa ali pa se ponavlja zelo pogosto, to negativno vpliva na telesni razvoj otroka. Zaradi pogostega strahu nastajajo čirni na želodcu, prebavne motnje, nespečnost, težave s koncentracijo, jecljanje ipd. Strah ima tudi zelo močan sugestiven vpliv. Prav zato plašnemu ali preplašenemu otroku marsikaj spodleti in mu izpodkopava zupanje vase. Otrok, ki ga je strah, da se bo polulal, se prav zaradi strahu ne bo mogel kontrolirati. Strah se prav rad tudi prenese od enega otroka na drugega ali pa od staršev na otroka. Janez se boji grmenja samo zato, ker se ga boji tudi njegova mati. Polono je strah psov, ker se jih boji tudi njen brat.

Strah je torej čustvo, ki lahko močno zavira otrokov duševni in telesni razvoj. Zato mu moramo z igro pomagati, da se bo rešil svojih strahov, hkrati pa moramo paziti, da otroka ne plašimo in strašimo. Strah je z e' o lahko vcepiti, zelo zelo težko pa ga je odpraviti in premagati.

Dragica Mravlja, dipl. psih.

Sprejem za predstavnike verske skupnosti

Predsednik komi sije za verska vprašanja pri izvršnem svetu občinske skupščine Litija in predsednik izvršnega sveta Stane Hrovat, je 4. februarja priredil v viteški dvorani gradu Bogenšperk tradicionalni novoletni sprejem za predstavnike verske skupnosti v naši občini. Sprejema so se udeležili duhovniki iz Litije, Hotiča, Velike Štange, Polšnika in Šmartna. Stane Hrovat je v uvodnem pozdravnem govoru opisal družbenoekonomski položaj naše občine in prizadevanja za napredek občine. Poudaril je, da smo tudi v letu 1980 v naši občini dosegli pomembne uspehe in da tudi v naslednjih letih planiramo intenziven razvoj občine tako na področju gospodarstva kot družbenih dejavnosti.

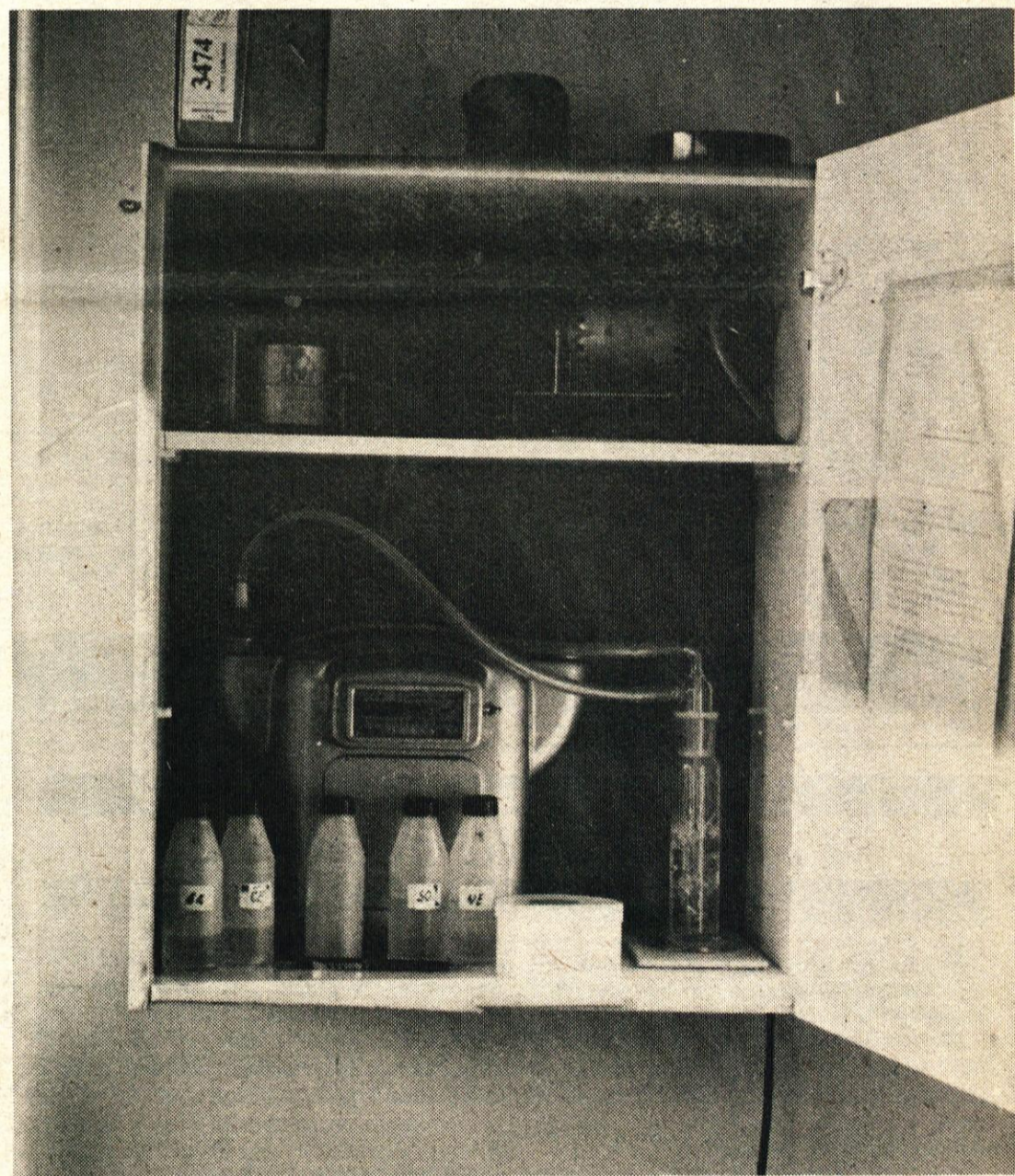
V imenu duhovnikov se je za povabilo na sprejem zahvalil duhovnik litijske cerkve

Anton Mastnik, ki je poudaril, da so odnosi med cerkvijo in organi naše družbenopolitične skupnosti v naši občini zelo dobri in zaželel, da se tako dobri odnosi razvijajo tudi v prihodnje. V imenu duhovnikov je Anton Mastnik predstavnikom občinske skupščine, izvršnega sveta in družbenopolitičnih organizacij čestital k vsem dosežkom v občini in izrazil želje duhovnikov, da se občina tudi v prihodnje hitro razvija.

Predsednik koordinacijskega odbora za odnose z verskimi skupnostmi pri OK SZDL Litija Franc Mali je v svoji razpravi navzoče seznanil s problematiko čuvanja kulturno-zgodovinskih spomenikov, ki so obnem tudi kulturni objekti (cerkve). Vsi navzoči so menili, da bi bilo potrebno takšne objekte čuvati oziroma skrbeti, da ne bi propadali.

MERIMO ONESNAŽENOST ZRAKA

Od 8. januarja letos merimo onesnaženost zraka v Litiji. Podatki bodo objavljeni tudi v Glasilu občanov. Instrumenti so nameščeni v vratarnici Predilnice. Delavci Varnosti odčitavajo rezultate.

Akcija za pričetek merjenja onesnaženosti zraka v Litiji je bila realizirana v okviru komisije za varstvo okolja pri občinski skupščini Litija, pri izvajanju akcije pa so sodelovali (in še sodelujejo) Hidrometeorološki zavod SR Slovenije, Predilnica in Varnost.

Instrumenti za meritev onesnaženosti zraka so nameščeni v vratarnici litijske Predilnice, torej dokaj v centru mesta, vsako jutro pa delavci Varnosti odčitajo rezultate in opravijo druge naloge v zvezi z meritvami zraka. Enkrat tedensko pa podatke posredujejo Hidrometeorološkemu zavodu SR Slovenije, ki jih računalniško obdelata, rezultate pa bodo enkrat mesečno

posredovali nazaj v občino. Ti rezultati bodo objavljeni tudi v Glasilu občanov, tako da bodo z njimi seznanjeni vsi prebivalci Litije oz. vsi občani.

Stroškov pri merjenju onesnaženosti zraka v Litiji pravzaprav ne bo, saj je Hidrometeorološki zavod instrumente namestil brezplačno, pohvaliti pa je treba podjetje Varnost oz. njegove delavce, ki vsak dan odčitavajo rezultate meritev. Tudi Predilnica se je z razumevanjem vključila v to akcijo, saj je omogočila prostor za namestitev instrumentov, poleg tega pa opravlja tudi vsa dela v zvezi z oddajanjem podatkov na Hidrometeorološki zavod.

Prvi rezultati meritev bodo objavljeni v Glasilu občanov v marcu. Nedvomno je izvajanje meritev onesnaženosti zraka v Litiji izredno koristna in pomembna dejavnost, saj Litijanom ni vseeno, kakšen zrak dihaajo. Na podlagi rezultatov meritev pa bodo v občini vsekakor lahko sprejemali ustrezne ukrepe.

Instrumenti za merjenje zraka so nameščeni v posebni skatli, ki je pritrjena na steno v predilniški vratarnici. Od instrumentov je speljana na prosto cevka, ki se končuje z lijakom in zajema (lovi) zrak. Instrumenti merijo koncentracijo SO₂ (žveplovega dioksida) in dima oz. prahu v zraku.

KS KRESNICE

Športni dom kljub težavam raste

Ob nogometnem igrišču v Kresnicah počasi, vendar vztrajno „raste“ športni dom, ki bo nudil zatočišče nogometašem Apnarja, hkrati pa bodo večnamenski prostor, ki meri 132 m², uporabljale vse družbeno politične organizacije in krajevna skupnost.

Ideja o gradnji se je porodila med člani in privrženci nogometnega kluba Apnar, ki so ugotavljali, da bi bilo umestno zgraditi večnamenski objekt, v katerem bodo prostori za preoblačenje in umivanje športnikov, klubski prostori in manjša dvorana, ki bi jo uporabljali vsi krajanji za rekreativno dejavnost, in družbenopolitične organizacije za izvedbo sestan-

kov, na katerih sodeluje večje število krajanov. Zlasti pa bodo v novem športnem domu dobili potrebne prostore ZSMS mladinski aktiv Kresnice, ki jih sedanje pomanjkanje prostorov močno omejuje v izvajanju njihovega programa dela.

Pri dosednji gradnji, ki jo vodi gradbeni odbor, mladi nogometaši in člani mladinskega aktiva kljub velikim naporom in prizadevnosti niso uspeli zgraditi po zastavljenih načrtih, ker so se med gradnjo srečevali s problemi, s katerimi se sooča vse naše gradbeništvo; to je pomanjkanje gradbenega materiala.

Najteže je bilo zagotoviti železne nosilce za strešno

konstrukcijo, zaradi katere je gradnja stala skoraj pol leta. Po pridobitvi potrebnih elementov so člani kluba in mladinskega aktiva v rekordnem času (4 dni) postavili strešno konstrukcijo in objekt pokrili, kljub izredno slabim vremenskim razmeram, saj jih je pri delu oviral sneg in dež.

Člani gradbenega odbora so v zimskem času sprejeli operativni plan dela, po katerem bo do skušali objekt dograditi do takšne faze, da ga bo možno uporabljati za športno dejavnost že v juliju tega leta. Tedaj bodo namreč praznovali 10-letnico organiziranega delovanja nogometa v Kresnicah.

M. V.

Športni dom v Kresnicah gradijo prizadevni športni in drugi družbeni delavci. Že letos bo sprejel pod streho športnike, drugo leto pa bo nared tudi za drugo dejavnost kot za delo krajevnih družbenopolitičnih organizacij, krajevne skupnosti in drugih. Večnamenski objekt bodo Kresničani nedvomno dobro izkoristili, saj ga krepko potrebujejo.

KS SAVA

IN MEMORIAM

V spomin na Jožeta Dernovška st.

Močno je snežilo, ko smo se številni občani 13. januarja poslovili na savskem pokopališču od tovariša in soborca Jožeta Dernovška.

Njegova življenjska pot se je pričela pred 79. leti na Savi. Izučil se je za mizarja in opravil še delovodsko šolo. Delal je po raznih krajih v Sloveniji, pred vojno tudi v bratski republiki Srbiji, v Beogradu.

Ker je imel veliko veselje do lesne stroke, je bil nakupovalec lesa in obenem splavar po reki Savi za zasavske rudnike. Les so splavili tudi na Hrvaško in do Beograda. Seveda je bilo to delo težko in nevarno, a vztrajal je, da sta lahko z ženo Ivanko preživljala številno družino. Tako smo se poslovili od enega izmed najstarejših splavarjev v tem kraju.

Ko se je pričela druga svetovna vojna, se je že v letu 1941 postavil na stran OF in v začetku 1942. leta že aktivno in organizirano delal za NOV ter se udeleževal prvih organizacijskih sestankov s prvimi organizatorji na tem terenu.

Ko je okupator skrbno zastražil mostove čez reko Savo, je bilo treba organizirano pristopiti k ilegalnim prevozom čez reko. Naš Jože je bil prvi izdelovalec čolnov s pokojnim Jožetom Kosmačem-Bliskom. Naredila sta večje število čolnov po nalogu štaba KZO in njene kurirske OPS. Čolni so se uporabljali za

prehode pri vasi Sava in Sp. Log. Jože in Bliška sta enkrat prepeljala čez Savo ranjenega partizana mimo nemške straže.

Aktivist Jože je bil tudi član OF odbora Sava, kurir in dober vodič. Kot vodič je vodil Zidansko brigado v oktobru 1944 v napad na postojanko pri mostu čez Savo na Savi, ki sta ga Zidansko in Šlandrova brigada uspešno opravila in se prebila čez most.

Jože Dernovšek je bil aktivist do osvoboditve. Za svoja dela je bil odlikovan. Pri svojem delu za NOB mu je bila v veliko pomoč tudi njegova žena, ki je bila aktivistka NOV.

Tudi po vojni Jože ni miroval. Poleg redne zaposlitve se je aktivno vključeval v družbeno življenje in bil dolgoletni odbornik ZB NOV Sava in zastavonoša. Delal je v odboru bivših aktivistov OF okraja Vače-Sentlupert. Dogodke je rad pripovedoval učencem v šoli in pripomogel k obujanju tradicij NOB. Svoj prispevek je dal zgodovinopisju NOB litijske občine. Bil je tudi velik ljubitelj petja.

Hvaležni smo mu za vse, posebno še za njegov prispevek v NOB. Njegovo delo naj bo vzgled, kako se je treba boriti proti slehernemu sovražniku naše socialistične domovine.

A. O.

KS ŠMARTNO

Razstava ročnih del

— Na pobudo mladih so v klubski sobi šmarske Usnjarne pripravili razstavo ročnih del, na kateri je sodelovalo 12 posameznic, od moških pa le Toni Planinšek. Prevladujejo prti, gobelini in vozlani izdelki. Vtisi obiskovalcev o razstavi so zelo pohvalni, zato bi bilo prav, da bi z njimi nadaljevali ter k sodelovanju pritegnili vse za-

poslene v tej delovni organizaciji, ki so jim ročna dela nepogrešljiv „konjiček“.

Dve svečanosti

— V šmarski osnovni šoli so pripravili v prvi polovici februarja dve svečanosti. Petega februarja sta jih v okviru Prešernovega dne obiskala znana slovenska umetnika in

njihova redna gosta — operni solist Ladko Korošec in harmonikar Milan Stante. Učencem nižje stopnje sta predstavila predvsem slovensko narodno in partizansko pesem, njihove starejše vrstnike pa sta seznanila še s samospeli in opernimi arijami.

Pet dni pozneje so se šmarski šolarji s kratko slovesnostjo poklonili spominu revolucionarja Edvarda Kardelja, ki je umrl na ta dan pred dvema letoma. V besedi in glasbi so prikazali njegovo življenjsko in revolucionarno pot.

B. Ž

KS DOLE

Smučarski tečaj

V prelepem sončnem dopoldnevu smo na smučiščih pri Osnovni šoli Dole srečali skupino učencev, ki so si pod vodstvom Cirila Vertota, Janeza Kobala, Marije Mihelič in Igorja Medveda utrjevali znanje iz smučarskih veščin. Za učence 5. razredov z Dole in Gabrovke je bila to obveznost v okviru šole v naravi, njim se je ta dan priključilo še 14 ostalih, ki bi radi obvladali skrivnosti smučarskega športa.

Vaditelji so bili polni načrtov, kako Dole, kjer je snežna odeja ob normalnih zimah

d okaj debela, urediti v občinski smučarski in rekreacijski center. Letošnja mrzla zima jim je preprečila, da bi postavili smučarsko vlečnico, prav gotovo pa bo nared za prihodnjo

zimo. Ko bo zgrajena nova šola na Dolah, razmišljajo, da bi staro namenili za prenočitvene z možnostjo, ki bi jih lahko koristili učenci ostalih litijskih šol za poletno in zimsko šolo v naravi. Časa za takšno ali drugačno odločitev o namembnosti stare šole je še razmeroma dosti, saj pričetek gradnje nove šole še ni tako blizu.

KS JEVNICA

Prapor za jevniško šolo

KRAJEVNA ORGANIZACIJA
ZDRUŽENJE BORCEV NOV JEVNICA

izročila

ob 40-letnici vstaje slovenskega naroda

OSNOVNI ŠOLI - DUŠAN KVEDER-TOMAŽ - LITIJA
PODRUŽNIČNA ŠOLA JEVNICA

PIONIRSKI PRAPOR »MIHOV ODRED«

s trakom

»KONČARJEVI PIONIRJI«

ki naj bo mladinci za zgled, opomin in spomin na dni,
ko so se tudi otroci borili za svobodo domače zemlje

Jevnica, ob krajevnem prazniku, 28. januarja 1981

Tajnik:
JOŽE KOVIČ

Zig

Predsednik:
JANEZ KOS

Občani krajevne skupnosti Jevnica so 28. januarja praznovali svoj krajevni praznik. Ob tej priložnosti je krajevna organizacija ZZB NOV Jevnica osnovni šoli Jevnica izročila tudi pionirski prapor „Mihov odred“ s trakom „Končarjevi pionirji“.

Pavel Bokal-Miha je bil iz Kresniških Poljan in se je že januarja 1943, star komaj 16 let, priključil partizanom v Zasavskem bataljonu. Postal je neustrašen bobaš, kasneje pa kurir in je padel na pragu svobode, 28. februarja 1945, v Vranskem.

Končarjevi otroci iz Goliš — šest jih je bilo — so skupaj z materjo umrli 30. novembra 1944 — živi zažgani v domačem h levu. Na jmlajši je imel komaj štiri leta. To je bil eden izmed najhujših zločinov okupatorja v teh krajih. Cela družina je pomagala partizanom in okupator jo je zaradi tega strahotno kaznoval. Šest otrok je skupaj z materjo živih zgorelo. Oče je edini ostal živ, ker je tega dne slučajno delal v drugi vasi in ni slišal, kako ga iz plamenov zadnjič kličejo njegovi otroci z materjo. Naslednji dan so okupatorji v dolini storili še en zločin — ubili so še Mici, najstarejšo hčerko v Končarjevi družini.

KS LITIJA — DESNI BREG

Razstava ptic

Društvo za varstvo in vzgojo ptic iz Zagorja ob Savi je priredilo v litijski osnovni šoli na Rozmanovem trgu razstavo ptic pevk, papig in nagačenih ptic. Žal je razstava, ki je bila odprta štiri dni, naletela na zelo slab odziv Litijanov in oko'ičanov.

B. Ž

